

סר"ן גרוס יוסף

2113536

בן שושנה וישראל גרוס

נולד ב- כ"ו טבת תשי"ב 24.1.1952

התגייס לצה"ל באוגוסט 1970

שרת בגדוד "הבוקעים הראשון" 51

נפל ב- י"ג תשרי תשל"ד 9.10.1973

בעת קרב ברמת הגולן.

יוסף, בן שושנה וישראל, נולד ביום כ"ו בטבת תשי"ב (24.1.1952) בחדרה ולמד בבתי-הספר היסודיים בבית-חנניה ובבית-הספר התיכון 'אורט' בנתניה. הוא היה תלמיד טוב ומקובל על חבדו. מנצוריו היה חברותי מאוד ומוקף תמיד ילדים בני גילו. הוא ניחן בכושר מנהיגות ובסמכות טבעית והיה פעיל בתנועת נוער. משהתבגר הקדיש זמן רב לפעילות ולהדרכה בארגון הנוער העובד והלומד, ובמשך שש שנים היה

מדריך במושב בית-חנניה ובאזור. כמו כן היה ספורטאי ואף שיחק בנבחרת הכדורגל של המושב. יוסף נתברך בכשרונות רבים והצטיין בעיקר בציור ובשרטוט. בבית-הספר 'אורט' זכה בתעודת הצטיינות על הישגיו בלימודים בשנה השלישית. הוא היה בן טוב ומסור להוריו, סייע להם תמיד ורחש להם כבוד ואהבה. עוד בצעירותו היה ידוע כנער שתמיד אפשר לסמוך עליו. הוא היטיב לארגן דברים, סיפל ברוב תבונה באחיו ובאחיותיו ונהג להביא להם מתנות. הוא אהב את המושב ושאף להקים בו משק. את אהבתו למושב המחיש על ידי עבודת ההדרכה הטיולים בסביבה.

יוסף גויס לצה"ל באוגוסט 1970 והוצב לחטיבת 'גולני'. אתרי סיום הסידונות השלים קורס מ"כים ונשלח להדריך חיילים בבסיס הדרכה. מפקדיו עמדו על תכונותיו המצוינות ושלחוהו לקורס קצינים. לאחר שהשלים את הקורס בהצלחה מונה מפקד מחלקה וברבות הימים מונה סגן מפקד פלוגה והגיע לדרגת סגן. הוא היה קצין מצוין, אחראי, דייקן ובעל יוזמה, חביב על מפקדיו ועל פקדיו גם יחד. חיילים זוכרים אותו כמפקד קפדן ודורש הרבה, אך יחד עם זאת דואג לאנשיו, מקפיד על רווחתם ועל זכויותיהם. בחופשות מהצבא, כאשר בא הביתה סייע יוסף לאביו במלאכת הבניין במושב ועזר לאחיו ולאחיותיו הצעירים בלימודיהם. הוא אהב את כל המשפחה, נהג לבקר אצל הסבא והסבתא, אך יותר מכל העריך את אבי הסבתא, שהוא היה ראשון ניניו. יוסף אהב את חיי הצבא ובבואו לחופשות נהג לשבת עם ההורים ובני המשפחה ולספר להם חוויות מחייו בצבא. ספוריו היו מלאי שמחה, ללא תלונות. לא פעם ולא פעמיים ויתר על חופשת שבת כדי שאחרים יוכלו לצאת לחופשה במקומו. במלחמת יום הכיפורים שירת יוסף בגדוד בחטיבת 'גולני' ברמת הגולן. הוא השתתף בקרבות הבלימה העקובים מדם, כשכוחות חטיבתו נאלצו לעצור בגופם את גלי ההתקפות של הסורים. ביום י"ג בתשרי תשל"ד (9.10.1974), נפגע ונהרג תוך כדי הסתערות על כוח קומנדו של הסורים, ליד מתנה נאפח ברמת הגולן. הוא הובא למנוחת-עולמים בבית-העלמין בבנימינה. השאיר אחיו הורים וחמישה אחים ואחיות. לאחר נופלו הועלה לדרגת סרן.

במכתב תנחומים למשפחה השכולה כתב מפקדו של יוסף, כי הוא לחם באומץ, בגבורה, במסירות ובהקרבה. הוריו ומושב בית-חנניה הוציאו לאור חוברת לזכרו, ובה דברי חבדים על דמותו.

הקרוב בו השתתף יוסף

שלב הבלימה בגיזרה הצפונית (6-7 באוקטובר 1973)

אלוף פיקוד הצפון, יצחק חופי, העריך, כי ה"מאמץ העיקרי" הסודי יהיה בגיזרת פתחת קונייטרה, ועל-כן השאיר את חטיבה 7 עם 105 טנקים מדגם צנטוריון כעתודה פיקודית בשלושה ריכוזים גדודיים סביב נפח. בגיזרה הצפונית, עליה הגנו לוחמי גדוד "גדעון", היו אפוא 137 טנקים (105 של חטיבה 7 ו-32 מחטיבת "ברק"), ואילו בגיזרה הדרומית, עליה הגנו לוחמי גדוד הנח"ל המוצנת, היה גדוד טנקים מעורב, מפלוגות הטנקים של "סער" ו"סופה" של חטיבת "ברק", ולו 40 טנקים בלבד.

ההתקפה הסודית במלחמת יום הכיפורים החלה בסמוך לשעה 14.00 בהפגזה ארטילרית כבדה על כל המוצבים ובתקיפת מטוסים על מפקדות עורפיות ומתנות עורפיים. לאחר ריכוך אווירי וארטילרי ותחת חיפוי ארטילרי צמוד נעו צוותי הקרב של דיביזיות החי"ר לעבר תעלת הנ"ט התפורה לאורך ה"קו הסגול" במטרה לכבוש את קו המוצבים ולהגיע בתוך שעות ספורות לכביש האורך מסעדה-קונייטרה-רפיד. בגיזרה הצפונית נכשלו הסורים במשימתם. כוחותיהם חדרו אמנם מצפון לחרמונית ולבוקעתא, אך הם לא הצליחו לבסס מאחז כלשהו. הישגם היחיד עם פתיחת המלחמה היה כיבוש מוצב החרמון הישראלי.

אימונים לקראת הקרב

קבוצת פקודות

המקום בו נפל יוסף - נאפח

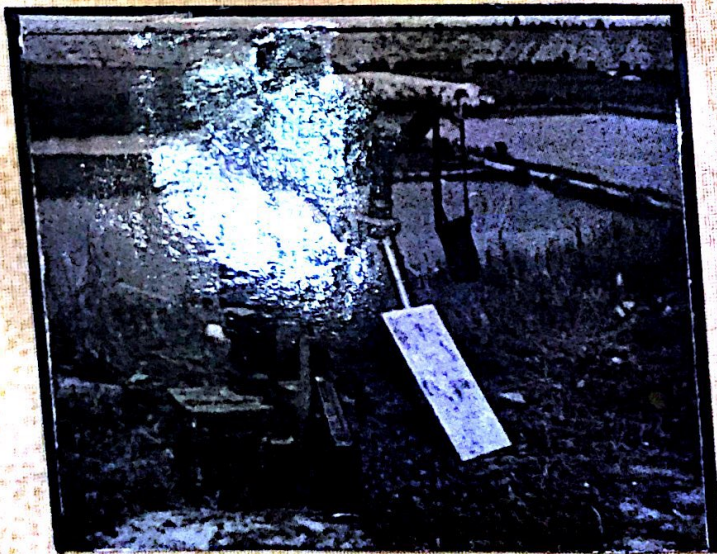
כותבים

לזכרו

של

יוסף

גרוע

האב והאם הנטועים פה טעמו באביבס
 טעם מלחמה קיום ראשונה, פה התחנקו
 בוטחים מיולדתם ומולידם סער סכנה,
 חלו אח חייהם על חוס השערה בין
 שבליים וחרב.
 ומקץ דור הם, כולנו, פה עומדים
 דומס סביב קבר רענן של בן אהוב
 שישאר צעיר לנצח.

יוסי היה בן טוב ונאמן לבית ולהורים כבר, בתור חינוך היה טוב כאשר בלילות לא בכה
 והפריע כן אח"כ כשגדל לא היה מפריע ומציק.

יוסי תמיד היה מוכן לעזור אפילו כשבא לחופשה מהצבא, במקום לצאת ולכבז את הזמן
 בבילויים היה בא לעזור לאבא בעבודת הבנין הקשה.

אפשר היה לסמוך עליו. כשרצינו לצאת למקום כלשהו יכולנו להשאירו לבדו בבית עם
 אחותי שהיחה קטנה וכשחזרנו מצאנו את הבית מסודר והכל היה מאורגן ושקט. יוסי היה
 ילד אחראי מאוד. הוא אהב את אחיו ואחיותיו ונהג תמיד להביא להם מתנה או להכין להם
 דבר מה כרובץ לאילן או כנדנדה לעליזה, כמו-כן אפילו כשהיחה לו עבודה רבה מצא זמן
 לשחק איתם ולשאול אודות הלימודים והמעשים שלהם. לפני פרוץ מלחמת "ששת הימים" היה
 באפשרותנו לעזוב את הארץ אולם יוסי התנגד יותר מכולם. הוא טען שבתור צבאי יליד הארץ
 אינו מוכן לעזוב את ארצו, גם אם המושב לא רצה לעזוב. הוא אהב את המושב והיו לו
 שאיפות להשאר בו ולהקים לו משק כאן, אח אהבתו למושב המחיש על-ידי ההדרכה והטיולים
 בסביבה. כששרולקה נפל נשבר יוסי מאוד היות וחבבו ובעת חלואתו כאשר חמך צי אמר לעצמו
 דרך אגב: "שרולקה פולנו נלך בעקבותיך" והוא הלך.

יוסי לא החגאה בעצמו ובדרכו הוא פשוט עשה מה שאהב. כשגמר את הטיפרונות כמבטיין
 פלוגתי ובא לרגילה בירכו אחד החברים במזל טוב. יוסי כעס מאוד ובא אלינו בטענות
 בטענות מה צריך לפרסם כל דבר קטן. הדבר חזר לאחר קבלת דרגות הקצונה, עד שיוסי הצליח
 לנו טוב מאוד: "הדרגה לא משנה - אני אותו היוסי".

יוסי אהב את כל המשפחה כשבא לחופשה היה קופץ לפקד את הסבא והסבא אך יותר מכל
 העדיף ופיבד את אבי הסבתא, שיוסי היה ראשון ניניו.

יוסי היה חיל טוב/ונאמן, אפילו כשהיה כבר בדרגה סגן לא השתמש בדרגתו ופעמים אף ויתר על שבת בבית כדי שאחרים יוכלו ללכת. הבייתה. היו כאלה שאמרו "יוסי החיל הדפוק ביותר בצה"ל", אבל חבריו אמרו שלא שהוא החיל הדפוק ביותר אלא שבמקום ספקד שלנו הוא חבר טוב שלנו. הוא אהב מאוד את הצבא ששימש לו לדבריו צרור חויות. עד שבא הבייתה נהג לשבת ולספר לנו הכל, וסיפורי היו מלאים שמחה. יוסי לא נהג להתלונן וכשרצה ללמוד דחק לזמנו הגדוש לימודים. הוא התכוון לבחינות ועבר בהצלחה ובתוספת קיבל מילגת לימודים אותה כבר לא זכה לראות.

כאשר בא יוסי הבייתה נהג לקחת עוגות וממתקים לחבריו. כשעשיתי לו חתיכות ספוג עטופות לחגור או לכתפיה של הנשק היה לוקח עוד כמה לחברים. כשעברו מהצפון לדרום או להיפך היו כמובן נכנסים למושב ויוסי לוקח שוקו ומחלק לכולם. אפילו ב-12 בלילה יכלו לשמוע לפעמים את הג'יפ נעצר וצעקה החברה "יוסי תביא שוקו" אבל לא היה צורך לומר לו, הוא היה יוצא כשידיו עמוסות כל טוב.

כשבא לחתונה של מלכי ושמע שאביו נפל ונסצע מיהר הבייתה לראות את אביו ואחר - כך בחצנם יצא בחזרה ליריחו.

פעם אחרונה כשבא הבייתה היה זה ב-23.9 הוא לבש את מדיו לקח את הנשק גישק למשטחה ויצא, כשהגיע למחצית דרכו חזר לפתע בחזרה, השכנו ששכח דבר מה ושאלנו אותו: "יוסי שכחת משהו?" "לא" ענה "פשוט באחי לומר שוב שלום". הוא העיף מבט שני והלך כאילו שזוהי הפעם האחרונה שהוא רואה את כולם.

זו הייתה הפעם האחרונה שגם ראינו אותו. יוסי הלך לבלי טוב. חברה לגדוד ספרה מאוחר יותר שעלו כולם לרכב שיקחם לקרב היו הכל דאוגים ורק יוסי חייך וצחק היא שאלה אותו "יוסי מדוע אתה צוחק? אתה לא חופם שזוהי מלחמה?" אבל יוסי המשיך לחייך ואמר "מה לעשות אני מאושר". יוסי היה מאושר בדרכו גם שהלך לקראת מותו. והוא עוד הוסיף ועודד את החברה "הכי הרבה יורידו לנו רגל" אבל יותר מזה החיים הורידו את יוסי בכלל.

קשה להאמין למצב הנוכחי, קשה להאמין לא נראה את יוסי טוב. שלא נראהו קם בבקר ומברך ברכת בקר טוב גדולה ומאירה, שלא נראהו מביט באהבה על המשפחה, המושב והעמיד.

אביל בשבילנו יוסי יהיה חמיד חי וקיים הוא יהיה איתנו ובינינו לנצח.

אני זוכרת שאחי יוסי ז"ל כשהיה בצבא הייתי רצה לקראתו ונזחנת לו נשיקה והוא היה מרים אותי על הכתפיים שלו וככה היינו נכנסים הביתה והוא היה מספר לנו מה הוא עושה בצבא.

ע ל י ז ה

ב ת 9

"יוסי בא!" נשלטה צעקה מפיו. היה זה לפני המלחמה. רצתי אליו חבקתי והוא חבק אותי. הלכנו הביטה ובבית שמחה ואורה יוסי אמר לנו שהוא יהיה יומים בבית וכעבור יומים נסע. בינתיים קרב ובא יום הכפורים שחקתי עם חברי ופחאום ראיתי אנשים מדברים מהר ובהלה, "מה פשר הדבר?" שאלתי, ענן לי שפרצה מלחמה. עברו ימים והמלחמה נמשכה, ישבנו ודאגנו ליוסי, עד שיום אחד באו שני אנשים ובשרו לנו בשורה רעה יוסי נפל במלחמה. בכינו והתאבלנו כי אהבנו את יוסי. אחר-כך שמנו חמונה שלו על הקיר ואנחנו מבטיחים; יוסי נזכרך. לעד!!

א י ל ן

ב ן 11

"יוסי היה תמיד מרים אותי על הכתפיים. הוא היה חייל גיבור בצבא, וכשהוא בא הביתה היה הולך עם החבר שלו יואל ולפני זה היה משחק איתנו כל מיני משחקים. ויוסי מח כי הוא נלחם בערבים כי הוא רצה לשמור עלינו. יוסי זכרונו לברכה היה גיבור

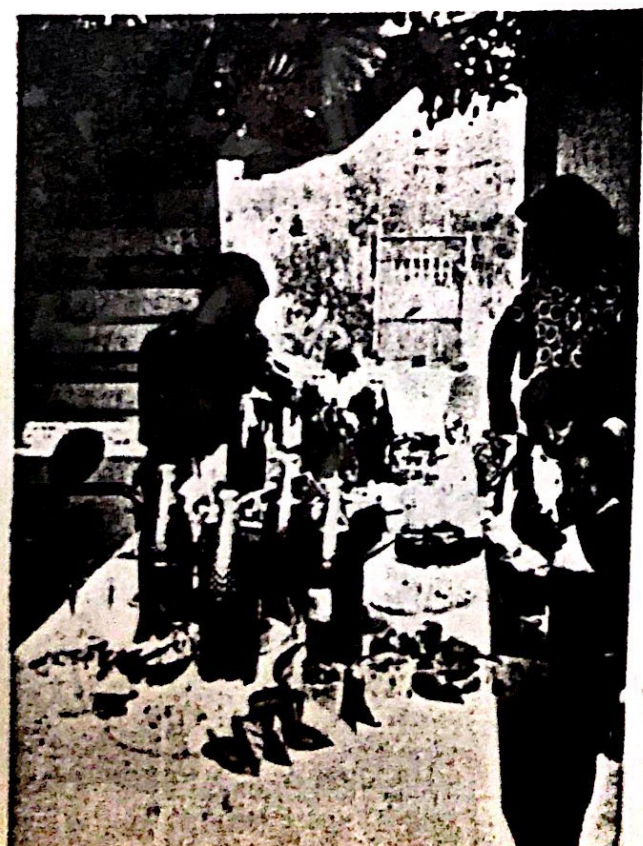
ס י ג ל

ב ת 5

באווה לא אומרת יוסי כי אם בחשש אומרת תמיד במקום זאת "זכרונו לברכה". "יוסי הלך כל הזמן לצבא וכשבא הביתה היה מקפיץ אותי למעלה".

נ א ו ה

ב ת 4

הקרב נדם עזכסים אנו
חגור יגונים מלא למוחנינו.

"ומעל עקידת הכולדח
ניגר דמם הסהור".

דברים על יוסי

הכרתי אצל יוסי גם אה הצד הצנאי שבו.
התגייס לגולני באוגוסט 1970, עבר סירונות קשה, קורס מפקדי כיחות, הדרכה,
קורס קצינים והתמנה למפקד בגדוד גולני.

תפקיד זה הוא תפקיד קשה ולא קל לעמוד בו, ליוסי היו חששות עם החילת התפקיד אך
עד מהרה התאקלם ועמד בו בהצלחה. פגשתי אותו במעוז על שפת התעלה בשהנג' אליגו
ושמחתי שחבר מהמושב הגיע. עכדתי איתו ועם המפקדים שלו בקשר ונוכחתי לדעת שיוסי
התחבב על כולם והצליח כמו שתמיד הצליח.

מן מכם זוכר, לפני פשנה וחצי יוסי הופיע בחכנית בטלויזיה כקצין קרבי בסיוור
בוקר ברמת הגולן, איזו גאווה הייתה למשפחתו ולמושב ככלל.

יוסי התמנה לתפקיד בגן מפקד פלוגה שזהו קידום בתפקיד, היינו אז ברמת הגולן,
עברס לאחר מכן תקופה איכונים וחעסוקה מבצעים ברצועה עזה. אחר כך פרצה המלחמה.
הפלוגה של יוסי נערכה באזור נפת שכרמת הגולן כדי להדוף את כוחות הקומנדי הסוריים
שנחתו באזור. באחת ההסחערויות שלו על פלוגת קומנדו נהרג, ביום שלישי. היום הרביעי
למלחמה.

ידם היה אדם פשוט גם בבית וגם בצבא. אך חמיד מילא את תפקידו בצורה הטובה
ביותר זכולם אהבו אותו בכל מקום.

יהי זכרו ברוך !!

דוד הרמן.

" ונוטפים טללי נעורים עבריים ...

(מגש הכסף, נ. אלחרמן)

עדין חרוחה בזכרוני דמותו לבושח המדים הממהרח להגיע ביום
שישי הביחה, מן הדרך וכעבור מספר דקות, לבוש חול - ספורטיבית
ממוקם על מגרש הכדורגל - התפרקות שבועית לעיחים חדשים - לאחר
זמן כה רב בגבעות לבושוח חקי, בגילוחים חפוזים של אור ראשון,
במסדרי בקר, באימונים המפרכים, לפוש מעט במכנסים קצרים על
המגרש ובין החברים, והשיחות החכופות לעמק הלילה ולשחקיו על
ספורי הצבא ומה שביניהם ...

יותר לא נראה את יוסי ועמו ספורו האחרון אשר גם הוא נעלם

מאיחנו.

אליעזר יערי.

י ו ס י ו א נ י

כשהיננו זלדים היינו חברים טובים, קשה לבטא במילה זו את מערכת היחסים שהיחה בינינו, במושב היוון כצמך - יוסי ואיציק.

היו בונינו חילוקי דעות אולם לא היחה תחרות שלילית. היחה קיימת תחרות חיובית, מי יהיה הטוב יותר בכל השטחים שעסקנו בהם. שחקנו במושב משחקי לילה כמו "עיגול" "הנזם - אפ" ובהם גילה יוסי כושר ארגון ושיטות מחבוא יוצאים מהכלל. בימי שבת טילנו בכרמל בחמסח או בשבע טחנות, יוסי גילה ענין בטבע יותר ממני, הוא הכיר צמחים וחיים יותר ממני, אולם אהבנו לסייל ביחד ולדבר על נושאים שונים. כושר הארגון שבו ונסיתו לטבע הובילוהו לקורס מדריכים בתנועה הנוער העובד, הוא הדריך את הנוער במושב ועשה את זה עם כל הלב.

בשל אותם כישורים שאף יוסי להגיע לקורס קצינים, בצבא נפרדנו. הוא לבולנו ואני לאגוז. היה ברור שקשה לו בחיל הזה, אולם הוא לא החלונן על כך, הוא התווכח איתי מי מאחנו "נקרע" יותר, הוא היה גאה בגולני יותר מכל אחד אחר. בחקופה שבה היינו שנינו ברמה, נפגשנו באל-על, היה מוזר לראותו כבעל תפקיד אחראי, ובעל סמכות. דברנו שעות על גבי שעות על חשבון הפעילות המבצעית שלו, חשבתי שזה שווה את הדבר, ויוסי היה מלא חוויות מהרמה, וסיפורים על ציד חזירים ו"חפלות". במלחמה פגשתי חבר'ה מסיירת גולני ושאלתי אותם עליו, הם לא יכלו לחדש לי דבר, עכשיו אני רואה שהם בעצם פחדו לספר לי את האמת משום שהם ידעו על כך. כשהזרתי הביחה לראשונה אחרי המלחמה פגשתי את שרה ושאלתי אותה לשלום החבר'ה, שמעתי חשובה שלא הייתי מוכן לה, כיוון שלא רציתי ולא הייתי מוכן שדבר כזה יקרה, שחברי הטוב ביותר יפול ולא יהיה עמנו.

איציק .

במכתב הנחומים למטפחה השכולה כתב מפקדו של יוסף, כי הוא לחם באומץ,
בגבורה במסירות ובהקרבה.

הוריו ומושב בית-חנניה הוציאו לאור חוברת לזכרו, ובא דברי חברים על
דמותו.

ל י ו ש ז ר .

ל ה י ו - א כ א

להיות אמא זה ללדת ילדים ימים עם עיניים כחולות וגדולות ולגלגל
ב-4 אחה"צ עגלות ילדים בין הצרכניה לבן הציבורי.

להיות אמא זה להכין הילפוס וחיק האוכל מדי בקר לביתה"ס, ולהזהיר את
יוסי מפני חצייה כביש הפרזה ולדאוג ...

להיות אמא זה לבוא ליום ההורים ולשמוע שכחים מפי המחנך, ולהביט
וילהבין איך צמח גדל זה הילד בן לילה.

להיות אמא זה לבוא לכסיכת הסיום של החיכון וללוות את הבן בעיניים
דומעות ללשכת הניום.

להיות אמא זה לחיות כחסדי הדואר ושרותי הטלפון וזה לנשום אבק
שריפה וריח פגזים.

להיות אמא זה לשבת כניח להיות צמודה לרדיו ולטלוויזיה אולי השמע
משהו מהבן בחזית.

להיות אמא זה לראות חיילים מתקרבים אל הבית ...

להיות אמא זה להיות ג ב ו ר ה ...

ג ב י .

ג ב י

ועד שידעו צהרים

בעצם הצער החם

זבטרים רוי טל של בקר

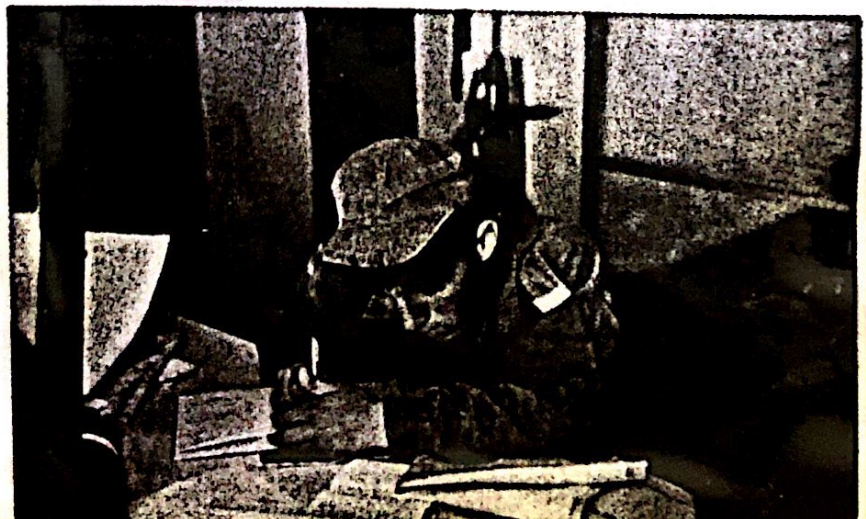
בחלומות אור נבסט (ש. שטרנוחובסקי
"ראי אדמה").

יוסי גרוס, בשבילי פנים מחיכות וסובות, עיניים כחולות ומבט חביב ואם. יוסי שלמדנו
יחד בביה"ס, היינו יחד בקומזיצים, כימי שישי, בחגים ובשמחות, אבל בעצם גילינו אותו
רק כשהלכנו לצבא, ששמתי לב שהוא מחקדם ומצליח בדרכו שלו, בדרך של שקט וצינעה, ללא
שוזיץ וללא תלונות. ופחאום יוסי קצין, ופחאום יוסי מ"פ. בא מעט, מספר מעט, אבל מחייך
ועליו וכל כך טוב להיות בחברתו.

בנסיעה לחתונה של ורדה שרנו בדרך, וכשבקרתי אותו בבטיסו ברמה - קרן כולו בטחון
וטוב לב. לא לאט החחזקה בי ההרגשה שיוסי הוא איש מיוחד וטוב, ואישרה זאת הרגשת השמחה
הרבה בכל פעם שנפגשנו עם יוסי.

כואב לחשוב ולהרגיש שכל זה נגמר, שחיקר לנו לא יהיה עוד איתנו. לא נשכח את יוסי,
הנה נחיה כולנו ראויים לזכרו.

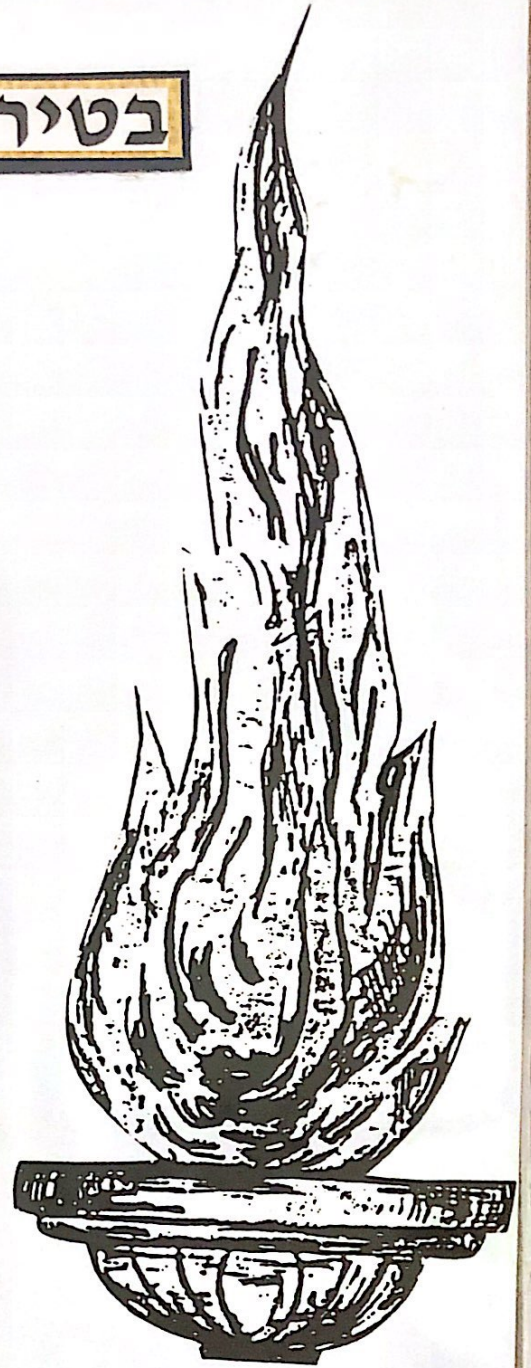
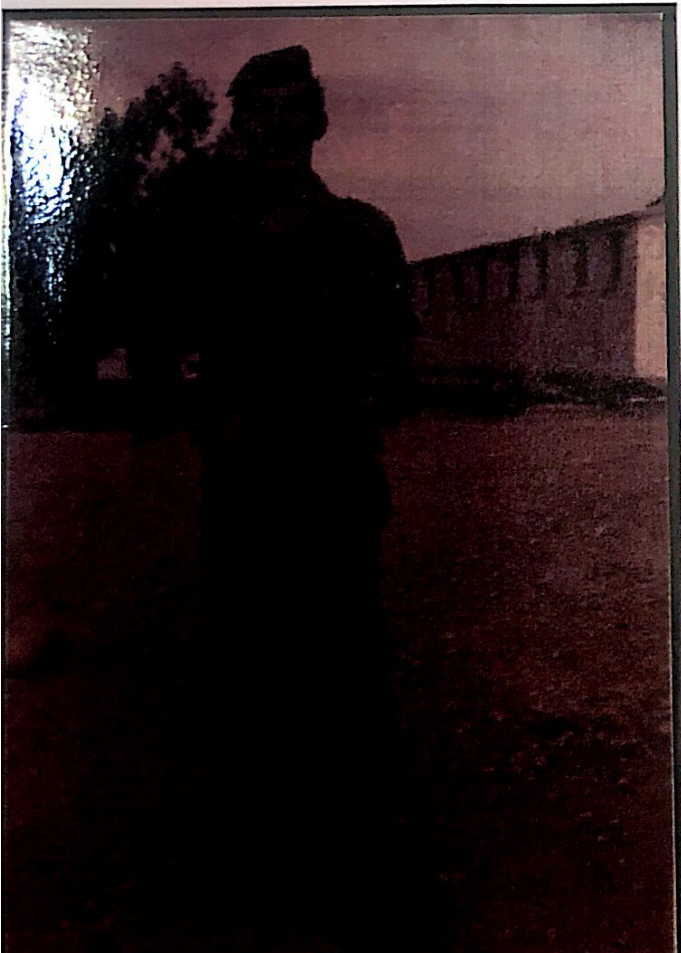
א פ ר ת .

ביום הגיוס

בטירונות

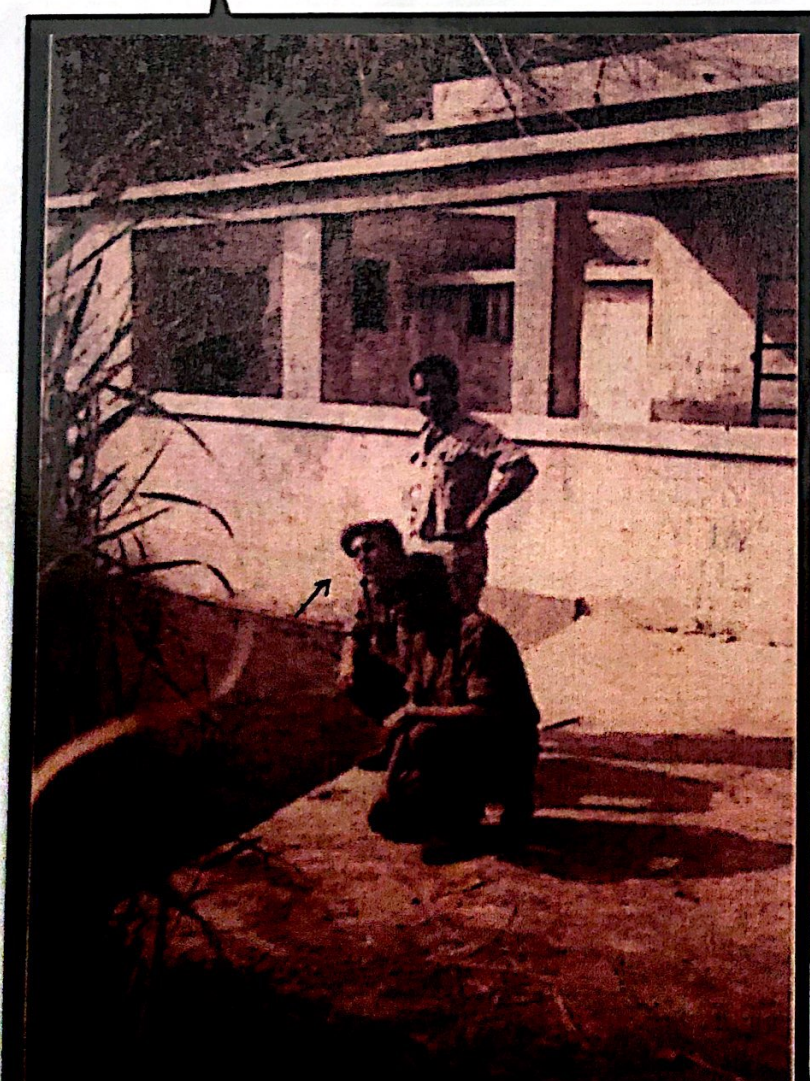

בתחילת שירותו הצבאי

במהלך

השירות הסדיר

בנחל-ים

כמדריך בקורס מ"כים

בקורס קצינים

ר א ש
ה מ ט ה
ה כ ל ל י
מ ס מ י ד א ת
 2413536 גרוס י' 901

ל ל א י י
ב צ ב א
ה ג ב ר ה
ל י ש ד א ל

Handwritten signature or initials

דוד אליעזר זצ"ל
 ירושלים

ינתן ביום
 1974
 משרד המבחן

יוסי איננו עוז.
המומים נותרנו מאחור
ללא פשר, ללא מובן
יוסי - ככה? ... מה פתאום?

יוסי איננו עוז
נקטל כק המפתיע
צחוקו שוב לא יופיע
ביצוחו לא עוז יצרום...

חיים קצרים, תמיז על חוט השדרה
נצמו לפתע, בצממה הסדרה
כצאן ללא פועה זעקנו בצומייה
למה? מצוה? - כולנו תהייה...

חיית בתוכנו, חייו בתוכך
צעיף, עליז שובה -
כלו היית צמותך.
תמשיק לשהות בינינו
תמיז תהייה נוכח...

יוסי איננו עוז.
הפעם אין לו ביחה
בחייך, ועם במותך - היית לאטירה
אל מול גורל אכזרי - אפסו מלי!
זכרך שמופ עמנו לברכה עז עולם.